

Voorganger: Marjan v.d. Wal

Lezingen:

1^e schriftlezing: Genesis 1, 1-3

2^e schriftlezing: 1 Johannes 3, 9

3^e schriftlezing: Johannes 2:23 - 3:16

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Hier in mijn handen heb ik het nieuwe Liedboek.

Zouden we dit een nieuwe geboorte kunnen noemen?

Je kunt zou misschien zelfs kunnen zeggen dat er een 'jongens' uitgave is en een 'meisjes' uitgave. Je kunt het boek namelijk in blauw/groen of rood/geel bestellen. Aan u de keus, wat de jongens of meisjes uitgave zou zijn. Het boek heet niet het nieuwe Liedboek, zo spreken wij erover, want de titel is 'Liedboek, Zingen en bidden in huis en kerk' ...

Een nieuw liedboek dat probeert recht te doen aan de 'breedte' van de Protestantse Kerk in Nederland en andere deelnemende kerken, zeven in getal. Hierbij is niet alleen binnen Nederland gekeken maar zijn ook kerkliederen uit het buitenland opgenomen. Er is niet alleen sprake van 'oude' maar ook van eigentijdse liederen.

Een liedboek om niet alleen uit te zingen in de kerk, maar, zoals de titel al aangeeft, om te 'Zingen en bidden in huis en kerk'.

Wellicht is dit nieuwe boek het begin van iets moois. Ik heb al gehoord dat mensen in een rij stonden te wachten bij de boekhandel. Het is al in herdruk, dat oogt hoopvol.

Het is nieuw, een begin, maar opnieuw geboren?

Is opnieuw geboren worden wel mogelijk?

Als je naar de natuur kijkt is de geboorte van een mens een eenmalige gebeurtenis. Zo dacht Nicodemus ook. Geen domme man. Niet de eerste de beste.

Hooggeplaatst iemand, een vooraanstaande onder de joden. Midden in de nacht en hij zoekt een ontmoeting met Jezus.

Een wonderlijk moment. Alhoewel, In de nacht vinden wel vaker bijzondere gesprekken plaats. Als wij tot diep in de nacht met iemand hebben zitten praten, zijn dat meestal gesprekken die ook diepgang hebben. In de nacht kom je tot gesprek, ook met jezelf. Vragen en zorgen, schieten vaak in grote hoeveelheid door je heen.

Dat kunnen de momenten zijn dat je God opzoekt. Dat je Hem je vragen voorlegt, je angsten, je boosheid of je onzekerheid.

Onzeker lijkt Nicodemus niet. Was hij nieuwsgierig geworden naar deze Jezus, naar deze leraar van God, die allemaal tekenen en wonderen had verricht? In ieder geval zoekt Nicodemus de ontmoeting met Jezus

en er volgt een gesprek, dat totaal anders loopt dan Nicodemus verwacht had.

Dat is ook wel kenmerkend voor de gesprekken zoals Johannes die beschrijft. De mensen begrijpen Jezus vaak niet. Jezus geeft vaak andere betekenis aan woorden, een extra dimensie, die niet direct begrepen wordt. Dan ontstaan misverstanden. Misverstanden vragen om uitleg en in die uitleg raken we de kern. Een misverstand kan vanuit de beste bedoelingen ontstaan. Zo liep ik eens op een mooie dinsdagmiddag in het dorp te winkelen. Ik kwam de overbuurman tegen met zijn dochttertje van drie. Goed bedoeld zei ik: "Wat heerlijk om met dit weer buiten te zijn, ben je aan het oppassen?" Waarop mijn buurman behoorlijk geïrriteerd antwoord gaf en zei: "Ik pas niet op, ik ben haar vader."

Hij schrok zelf van zijn felle reactie en legde meteen uit, dat oppassen voor hem iets was, wat door iedereen gedaan kon worden; door de Buitenschoolse Opvang, door vrienden, door kennissen. Hij bracht de dag als vader met zijn kind door. Hij is de enige, die vader is. Voor hem van wezenlijk belang.

Waarschijnlijk ook goed bedoeld zegt Nicodemus: "Rabbi, wij weten dat U een leraar bent, die van God gekomen is, want alleen met Gods hulp kan iemand wondertekenen verrichten."

Maar de reactie van Jezus, maakt dat het gesprek een hele andere kant opgaat. Eigenlijk zegt Jezus: "Je weet helemaal niets." 'Leraar' is niet wat ik ben. Jezus komt hiermee gelijk tot de kern van de zaak. Nicodemus heeft de tekenen wel gezien, maar niet wat er achter zit. Alleen geloven, omdat je de wondertekenen hebt gezien is niet genoeg. Wonderen gaan niet om 'het teken op zich', het gaat niet om maar even oneerbiedig te zeggen om het trucje. Dan zou Jezus op één vlak liggen met welke illusionist dan ook.

Het gaat bij tekenen om een nieuw begin. Vastgelopen situaties, vastgelopen mensen krijgen een kans om verder te gaan, om een nieuw leven te beginnen; blinden kunnen zien, verlamden kunnen lopen. Een stukje Koninkrijk van God, daar mag je opnieuw beginnen.

Dat gaat verder dan alleen het gebeuren van het wonder. Dat moet je zien. Alleen wie *opnieuw wordt geboren* kan het Koninkrijk van God zien.

Nicodemus is nog niet zo ver. Hij kijkt als het ware alleen nog horizontaal. Hij zit nog vast in patronen en zekerheden. Je kunt toch niet geboren worden als je oud bent. Je kunt toch niet voor de tweede keer geboren worden. Hij hangt aan het aardse. Zijn patronen hebben altijd zijn wereld geordend. Dat geeft een gevoel van veiligheid. Het voelt vaak ook goed, als alles is zoals je het geleerd hebt, zoals je het gewend bent. Ik betrap mezelf erop dat ik altijd op dezelfde plekken zit. Vanuit die veilige basis benader ik de wereld. Maar vaste patronen kunnen je gevangen nemen. Laten je niet verder kijken, beperken je. Soms moet je loslaten. Durven loslaten.

Geloven betekent loslaten aan wat je gewend bent, je vertrouwen op God stellen. Je richten tot God. Een relatie met hem aangaan. En dat is anders, dat is spannend. Dan weet je niet waar je terecht komt. Dan blaast de wind je waarheen hij wil. Dan brengt de geest je waarheen hij wil.

Geboren worden uit water en geest zegt Jezus. Daarmee ligt meteen Genesis 1 opengeslagen:

“De aarde was nog woest en doods, en de duisternis lag over de oervloed, maar Gods geest zweefde over het water.”

Water en geest - dat is de schepping - de eerste verwekking - de geboorte in het begin - het voorbeeld van alle geboorten, zoals een mens die tot geloven komt.

Uit God geboren, staat er in de brief van Johannes. Een geestelijke geboorte.

Van ben je er niet, nee dan begint het pas. Door het water van Rode Zee begon God met zijn volk de tocht naar het beloofde land. Door het water van de Jordaan trok het volk het land binnen. Door het water van de doop begint het nieuwe leven. En dan ga je verder op weg.

Na Pinksteren zijn we weer op weg gezet door de Geest. Onze ramen zijn weer open gegooid er blaast weer een nieuwe wind door ons heen. Steeds maar

weer dat nieuwe begin. God houdt niet op het met de mens op te geven.

En als je dat ziet, dan zie je anders, omdat er een ander licht op de werkelijkheid schijnt. Dan zie je niet alleen de ellende in deze wereld. Je ziet de uitgestrekte hand, die vraagt brood, die vraagt om een kans om te leven. Dan kijk je door de ramen en zie je eenzame mens, die vraagt om aandacht en zorg om zijn leven te verlichten. Dat laat Jezus zien. Niet omdat hij leraar is, maar Gods Zoon. En daarvoor moet je als het ware omhoog kijken. Niet echt omhoog, maar om aan te geven, dat de geestelijke geboorte om een andere blik vraagt .

Zoals het volk omhoog keek naar de koperen slang, die Mozes omhoog hield. Dat was niet zomaar. Het volk was afgedwaald, keerde zich af van God. Er braken ziektes uit door de beten van giftige slangen. En dan komt weer het mooie, wat ook achter de tekenen en de wonderen ligt. De situatie loopt niet dood. God geeft het volk een nieuwe kans. Mozes moet een slang omhoog houden. Iedereen die naar die slang kijkt geneest. Iedereen die omhoog kijkt.

Iedereen, die omhoog kijkt en het kruis ziet, en gelooft en weet dat dat niet het einde was, is opnieuw geboren.

En dan komt het prachtige van deze geboorte. Die loopt niet uit op de dood. Deze geestelijke geboorte, die vanuit Gods goddelijke liefde is ontstaan houdt niet op, die is eindeloos, eeuwig. En misschien zijn er wel mensen, die de tekst van Johannes 3, vers 16 uit hun hoofd kennen. Die nodig ik van harte uit om tot slot de belofte van Gods eeuwige liefde mee uit te spreken:

“Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.”

Amen.